

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON NÚM. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 150

Reus, diumenge 30 de Juny de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . > 4'50 trimestre.
Estranger. . . > 9'— >

Número solt 5 cèntims

L'ESPIONATGE ALEMANY

L'afer Brabo Portillo

Royo Sanmartín, que va sofrir un atac, ha sigut sacramentat.

L'afecció, segons el metge, se li ha complicat amb una congestió pulmonar, que posa en perill la seva vida.

S'ha ampliat la declaració d'En Brabo Portillo. La diligència durà cinc hores i mitja. Se ratificà en totes ses anteriors declaracions, negant l'autenticitat de les cartes.

S'ha celebrat l'anunciat careig entre el senyor Granados de Siles i Brabo Portillo.

Segons impresions, En Granados digué a Brabo: encara que jo desitjaria lliurar-lo de la situació en que es troba, el deure de cavaller m'obliga a ser clar i manifestar tota la veritat dels fets ocorreguts.

El senyor Granados dirigí frases dures an En Brabo, que el senyor Echávarri tingué que cridar-li la atenció.

S'ategeix que ratificà totes ses declaracions i acusà greument an En Brabo dient li que no creia negués que estava venut per a l'espionatge, ni que dependia del centre alemany del carrer d'Ausias March (Consulat de Turquia).

Es diu que En Brabo, insegur, tractà de negar els fets, pero davant la serenitat del senyor Granados, acabà per no afirmar ni negar

els fets que se li atribueixen, donant per terminada el jutge la diligència de careig.

Aquesta durà quaranta cinc minuts.

El senyor Echávarri, donà permís al senyor Granados de Siles per a retornar a Madrid, quan ho estimi convenient.

Notes polítiques

Serà processat el Sr. Prieto?

Al Congrés s'ha reunit la Comissió de suplicatoris, examinant una autorització demanada per un jutge de Bilbao, per a continuar el processament contra el diputat socialista senyor Prieto per lesions a un elector durant les últimes eleccions provincials.

El criteri de la Comissió és favorable al processament. ¡Naturalment! Una gran ocasió per a arrancar aquella espina del Parlament!

El senyor López Monis anuncia que formularà vot particular.

Impressió

La informació que un periòdic publica anunciant la separació de la Federació d'empleats civils de la Junta de Correus ha produït en els centres oficials profunda impressió.

Varis elements d'Hisenda i Telégrafs censuren durament l'actitud dels de Correus i gran part de funcionaris civils, inclús d'aquest Cos, están disposats a no secundar l'actitud de la Junta.

L'amnistia

Per l'autoritat militar d'aquesta regió s'han aplicat els beneficis de l'amnistia a J. J. Dalmau Solanel·las, J. García Ricart, J. Royes, al diari «El Progreso», per un article titulat «¡Abajo el militarismo!»; a J. Cerro, J. Cuny, M. Calbetó, F. Flamenco, F. Faidella, R. Pérez i Díez, A. Cama i L. Zurdo Olivares, condemnat a presó perpetua en 1909, conmutant-li després la pena per la d'extranyament perpetu, i ara amnistià totalment.

Nova Agrupació Socialista

A Lleida s'ha constituït una Agrupació Socialista, que ha quedat domiciliada en el Centre Obrer.

ELS SUCCESOS D'AGOST

Declaracions del Sr. Saborit

Cridat per la Comissió depuradora dels successos d'agost ha conferenciat amb la mateixa el senyor Saborit, qui s'ha ratificat en totes les declaracions que feu al Congrés, rectificant se solament en alguns errors de detall.

El senyor Saborit reiterà son desig de que la Comissió anés a Oviedo per a comprobar els fets que s'han denunciats.

Allí rebrán declaració no sols dels individus que En Saborit cità a la Cambra popular, sino d'altres persones que afegirán nous datos a les denúncies que va fer.

D.ª Francisca Baró Casas

Viuda de D. Francisco Vallverdú Palau

ha mort als 38 anys d'edat

havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

D. P. D.

Sos desconsolats fills Francisco, Teresa, Magdalena i Josepa, pare, mare política, germans Pere i Artur, germans polítics, oncles, nebots, cosins i demés parents (presents i ausents) i la raó social Josep M.ª Domingo S. en C.

al participar a sos amics i coneguts tan sensible pèrdua els pregunten la tinguin present en ses oracions i se serveixin assistir avui, a les 6 i quart, a la casa mortuoria, carrer de Pi i Margall, número 29, per a acompanyar el cadavre a la Parroquial Iglesia de Sant Pere i d'allí a la Plaça de Catalunya, on se despedirà el dol.

Els funerals per a l'etern descans de l'ànima de la finada se celebraran demà di-lluns, a les 10 i mitja, en la propia Parroquia.

Reus 30 Juny 1918.

De l'Ajuntament

Sessió d'ans d'ahir

Baix la presidència de l'Alcalde senyor Sardá, i amb assistència dels regidors senyors Aguadé, Pallejá, Caselles, Colominas, López, Bosch, Tricáz, Barbé, Giró, Figueras, Adserá, Rojo, Simó, Segimón, Abelló i Aulés, comença la sessió mitja hora més tart de la anunciada, amb la lectura de l'acta de l'anterior, que és aprovada.

Extracte dels Botlletins Oficials últimament rebuts, que no contenen res d'interés per a la Corporació.

Comunicacions:

Del Consell Directiu de l'Assemblea de la Premsa Nacionalista de les comarques tarragonines, invitant a l'Ajuntament a la sessió de clausura que tindrà lloc el dia 30 de l'actual en el Teatre Fortuny. Que hi assisteixi oficialment la Comissió d'Instrucció pública i els regidors que vulguin. Vota en contra la minoria radical, pel caràcter polític de l'acte.

De la Diputació provincial de Tarragona concedint la moratoria i condonació del 25 % sobre pago de deutes atrassats a dita Corporació sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat. A la Comissió.

Instàncies:

De don Conrat Botarull Cort per a revocar i estucar la fatxada i canviar dos lloses de balcó de la casa número 4 del carrer Major. A la Comissió.

De don Joan Tapias Esteve per a dotar d'aigua potable la casa sense número del carrer de Morlius. A la Comissió.

De don Josep Ferrando i don Manuel Ferré Pulvé reclamant sobre les molesties que causa el funcionament de la maquinaria instal·lada en la fàbrica de pastes per a sopa número 8 del carrer de Sant Esteve i 1 del de Sant Ignasi. A la Comissió.

De don Lluís Cogul Calvet sobre

serveis de la brigada municipal i llimpiesa. A la Comissió.

Comunicació de la Comissió de Foment notificant a l'Ajuntament que des de primer de Juliol s'encarrega provisionalment dels serveis de la brigada municipal i llimpiesa pública don Salvador Folch Padrol, mentres no estiguin novament contractats per subasta els indicats serveis.

Després de llegida l'anterior comunicació el senyor Aguadé excusa el no haver assistit a la sessió anterior, per quin mutiu es retirà de l'ordre del dia aquesta comunicació.

El senyor Simó lamenta que la Comissió de Foment adjudiqui temporalment aquest servei a un senyor determinat. Diu hauria trobat millor obrir un concurs, quant més havent-se presentat dues intancies sol·licitant dit servei.

El senyor Aguadé diu que si s'adjudica al senyor Folch és perquè no hi ha ningú més que reuneixi condicions per a encarregar-se'n.

El senyor Simó rectifica i diu no creu que la Comissió de Foment torni sobre el seu acord a pesar de les raons que se li donguin, empró ell ne te prou amb que constin les seves manifestacions en acta.

Per fi s'acorda donar-se per enterats de la dita comunicació.

Acta de la subasta de la venda d'un lot de material vell i sobrant de l'Hospital, adjudicant-se al millor postor En Pau Bartulí. Aprovada.

Comptes de Beneficència que quedaren sobre la taula en la sessió anterior. Aprovats després d'algunes explicacions del president accidental de la Comissió, senyor Pallejá.

Comptes de particulars. Aprovats.

Se dona compte d'una instancia presentada una vegada confeccionada l'ordre del dia, de les superiors de l'Hospital i Casa de la Caritat demanant s'augmenti la gra-

tificació a les germanes de la Caritat que presten servei en aquells establiments. A la Comissió.

La presidència explica les gestions que tal com va prometre en la sessió passada ha realitzat respecte a l'hostatge de la guardia civil. Diu que no hi ha altres documents que'l contracte de l'Ajuntament amb el propietari de l'edifici que ocupa aquella força. Respecte als oferiments de la Cambra de Comerç diu que aquesta entitat se comprometé a pagar els materials necessaris per a les obres que's realitzaren en dit edifici. Segueix dient que el president de la Cambra s'ha compromés en nom de la entitat que presideix a pagar la mitat del lloguer de la casa quartel de la guardia civil per durant aquest any. I acaba proposant s'accepti aquesta oferta i que si no ha dictaminat la Comissió és perquè el senyor Roig en tota la setmana no s'ha vist per Cà la Vila.

El senyor Simó diu que a pesar de l'oferta de la Cambra de Comerç el conflicte queda latent ja que no havent hi consignació al Pressupost i estant ja invertit tot el capítol d'imprevistos, el compromís per a l'Ajuntament és igual, tant si ha de pagar tot el lloguer com si ho ha de fer a mitges. Explica que quan la Junta Municipal de Vocals Associats va treure dels Pressupostos aquella consignació, ho feu creient, com ell, que l'augment de força de la guardia civil no és cap element de vida per a la població, i que essent les funcions d'aquella força purament governatives, és l'Estat qui ha de sufragar les seves despeses, com succeeix a la veïna capital, que hi destina 7.500 pessetes, i per lo tant no és just que l'Ajuntament de Reus, que per manca de cabals té desatesos molts serveis més indispensables que aquest, despilfarrí cada any unes quantes mils pessetes, que amb els anys que dura aquest contracte ascendeixen a 12.500. Acaba proposant s'aboni al duenyo d'a-

quell edifici els mesos transcorreguts i que des d'avui quedi rescindit el contracte.

Intervé en aquesta discussió, que es fa interminable, el Sr. Aguadé qui afirma que acceptant lo proposat pel senyor Simó l'Ajuntament no s'estalviaria cap pesseta.

El Sr. Pallejá, amb aquell tó de suficiència en ell peculiar, explica les gestions de les majories possibilistes per a que s'augmentés la força de la guardia civil, puix ho creien tan necessari per a garantir l'ordre públic, que fins feren un viatge a Madrid per a conseguir ho.

El senyor Barbé aclareix alguns punts, i el senyor Simó i la presidència rectifiquen.

S'aprova lo proposat pel senyor Sardá, amb els vots en contra dels senyors Simó, Rojo, Adserá, Bosch i Barbé. (El Sr. Aulés no està al saló).

El senyor Rojo pregunta com està l'assumpte de la fiança del Dipositari, contestant-li el senyor Figueras que avui s'ha firmat l'escriptura, i dintre pocs dies quedarà aquella constituïda.

El senyor Simó se queixa de que a les deu estés tancada la porta del pis principal de Cà la Vila; demana a l'Alcalde prohibeixi la circulació de pianos manubris, i pregunta si s'ha rebut el plebiscit de la Quarta Setmana Municipal.

Respecte als dos primers extrems la presidència ne pren nota, i en quant al tercer el senyor Figueras diu que li sembla que's va rebre i que l'Ajuntament té ja acordada la seva conformitat. S'acorda autoritzar a dit senyor per a que remeti dit plebiscit a l'Escola de funcionaris amb el conforme de l'Ajuntament.

A prec del senyor Figueras s'acorda concedir una paga de toca a la viuda del recaudador d'arbitris Andreu Gil.

El senyor Aulés s'ocupa de l'arreglo dels passeigs, dient que al seu entendre és extremadament ex-

cessiva la quantitat de runa que s'hi tira.

La presidència diu que aixó es fa perquè així s'afavoreixen interessos particulars, i que en altra sessió ja en parlarán més extensament.

El senyor Aguadé diu que el semblar que hi hagi massa runa als passeigs és perquè encara no s'hi ha passat el rodet.

El senyor Barbé li contesta que procuri fer-li passar aviat, ja que tal com están avui els passeigs ens exposem a que si plou, els que passen per allí s'hi quedin clavats.

I s'aixeca la sessió després d'un prec del senyor Figueras al president de Foment.

Agrupació Horaci

CERTAMEN LITERARI-SOCIAL

REPART DE PREMIS: Avui, dia 30, a les 5 de la tarda, en la sala d'actes de l'ATENEU OBRER.

Ordre de la festa

I. Discurs presidencial, per En Prudenci Bertrana.

II. Memoria del secretari, En Salvador Torrell i Eulalia.

III. Repart de premis.

IV. Discurs de gracies, per En Jaume Sardá i Ferrán.

La Comissió organitzadora.

Informació

Com tenim anunciat, avui se despedirà del nostre públic la companyia catalana del Teatre Romea de Barcelona, que amb tant d'èxit ve actuant en nostre Teatre Circo.

Representarà la magnífica comedia d'en Pin i Soler «Sogra i nora» que en nostra ciutat te el valor de una estrena.

En els entreactes hi haurá concert en els jardins, a càrrec de la banda «La Principal» que dirigeix el mestre Camprubí.

Ens consta que aquesta funció es veurá tan concorreguda com la d'ahir.

Per a la próxima setmana, es prepara en el mateix teatre un acon-teixement cinematogràfic.

•••

Víctima d'una llarga dolencia ahir deixá d'existir la distingida senyora donya Nativitat Pons i Miró, esposa de nostre amic particular el metge don Antón Aluja Miquel.

L'acte de l'enterrament tindrà lloc aquesta tarda a les 5, sortint la fúnebre comitiva del carrer del Castell, 2.

Rebin l'expressió de nostre més sentit condol el seu espós i fills.

Les farmacies que avui, pel torn establert, estarán obertes, són les següents:

Serra, arraval de Santa Agna, 80.

Benet, arraval de Santa Agna, 14.

Soler, carrer de Llovera, 26.

En el Gran Caté Restaurant de París, aquest mig-dia de 12 a 2 s'hi donará l'acostumat concert Guinart.

En la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, durant la próxima setmana se trobará de torn el vocal de sa Junta de Patronat, don Enric Izaguirre.

Amb un programa completament nou i abundant, se celebrarán escullides sessions de cine en els favorescuts cinematògrafs Kursaal, Teatre Fortuny i Sala Reus.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui. Comiat de les atraccions «Cole de Losse» i «Judith».

Preus i hores de costum.

Teatre Circo

Comiat de la Companyia del Teatre Romea de Barcelona, dirigida pel primer actor ENRIC GIMENÉZ.

Gran funció per a avui.—Despedida de la Companyia.—La comedia d'En Pin i Soler «Sogra i nora»

A dos quarts de deu.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui. Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui. Preus i hores de costum.

Café de París

Concert tots els dies, a les 10 nit, a càrrec del Trio Guinart.

TMP. SANJUÁN - REUS